

نقش کاریکاتور در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا

بهاره بخشی، عضو هیأت علمی گروه علوم ارتباطات اجتماعی، واحد موند، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران - ایران

چکیده

هنر طنز به اشکال گوناگون در زمان های مختلف خود را به نمایش گذاشته است. گاهی در قالب متن، گاه تصویر، گاهی در قالب پیامک و امروز در قالب کاریکاتور. طنز با زندگی بشر ممزوج و جزء جدانشدنی آن است. آدمی می خندد پس هست. این نگاه خنده با هویت عقلانی و هویت انسانی او گره خورده است.

در این مقاله سعی شده است با تکیه بر مبانی نظری نشانه شناسی و تاکید بر دیدگاه های پیرس، موریس رابطه بین یک نشانه، و معنی آن در بافت اجتماعی توضیح داده شود.

در این تحقیق کاریکاتورهای چهل و چهارمین دوره انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، که یکی از مهم ترین و جنجالی ترین نوع انتخابات، هم از لحاظ حضور کاریکاتورها در وب سایت های خبری و هم از لحاظ ابعاد سیاسی در دنیا است، بررسی می شود.

کلیه کاریکاتورهایی که به نحوی از باراک اوباما حمایت کرده اند در یک دوره شش ماهه قبل از انتخابات از سایت گوگل، جمع آوری و دسته بندی شده و سپس توسط متخصصان عرصه هنر و سیاست و جامعه شناسی تحلیل محتوی شده است.

واژگان کلیدی: کاریکاتور، انتخابات، باراک اوباما، نشانه، بافت اجتماعی

مقدمه

اغلب قالب های هنری را می توان به عنوان ابزار تاثیرگذار بر جامعه مورد بررسی قرار داد. زبان طنز نیز از چنین کارکردی مستثنی نیست. طنز اجتماعی ترین بخش ادبیات است. حتی بعضی از فلاسفه معتقدند طنز، هنر ناب و خالص نیست و در مرز هنر و زندگی حرکت می کند. بنابراین هم بسیار می تواند بر شرایط ذهنی و فکری جامعه تاثیر گذار باشد، چون به طور مستقیم با مسائل جامعه سر و کار دارد و هم به همان نسبت می تواند از رخدادهای اجتماعی و سیاسی به طور مستقیم تاثیر بگیرد. بی شک طنز در شکل دهی افکار عمومی می تواند بسیار نقش داشته باشد. امروزه در بیشتر سایت های خبری انواع طنزهای تصویری را می توانیم مشاهده کنیم. در بررسی های انجام شده تعداد طنزهای تصویری به ویژه کاریکاتور در زمان انتخابات سیاسی به اوج خود می رسد و از این طریق زبان انتقاد و راه افشای بسیاری از مسائل در رسانه ها باز می شود.

امروزه مطالعه عواملی که در حاشیه خبر ایجاد می شود همچون تصاویر رئال، کاریکاتور، انیمیشن، عکس و فیلم های ویدئویی، فایل های صوتی که بر مخاطب تاثیر زیادی می گذارد، بسیار ضروری به نظر می رسد. گاهی به دلیل جاذبه های تصویری مخاطبان علاقه بیشتری به دیدن یک فیلم و یا کاریکاتور دارند تا بخواهند خبری را مطالعه کنند. پس ضروری است که الگویی خاص در این زمینه داشته باشیم و بتوانیم چارچوب خاصی را در رابطه با خبر و تصویر تدوین کنیم.

طنز از آنجا که اجتماعی ترین بخش ادبیات است، بیش از هر بخش دیگری، از جریانات سیاسی می تواند تاثیر بپذیرد. به همین خاطر می بینیم بررسی مولفه های طنز یک دوره، بدون توجه به بستر تحولات سیاسی آن عصر، امکان پذیر نیست. طنز را می توان به تناسب شرایط سیاسی هر دوره طبقه بندی کرد. هویت طنز نقد است و به خصوص وقتی وارد حیطه سیاست می شود به نوعی خودش را با مراکز قدرت درگیر می کند. مساله ای که در این میان مهم است، ابزاری نبودن طنز است. یعنی هر وقت طنز با توجه به نفوذپذیری بالای آن در جامعه، با قدرت آمیخته شده و به عنوان ابزار جناح های سیاسی یا مراکز رسمی و غیررسمی قدرت درآمده و ضربه خورده است. یعنی هم مقبولیت اش میان مردم کم رنگ شده و هم از اصالت طنز فاصله گرفته و به ورطه هجو یا بیانیه نویسی برای سرکوب یا نقد مخالفان یا نیروهای مقابل درآمده است. این امر آفتی است که طنز را تهدید می کند. یعنی نگاه ابزاری به طنز، همیشه نقش تخریبی داشته است.

پژوهش های بسیاری درباره انتخابات و تحلیل عوامل موثر بر آن صورت گرفته است که بیشتر آنها جنبه کمی داشته و به تحلیل اخبار مجلات و روزنامه ها پرداخته است. امروزه با

حضور رسانه های دیجیتال جنبه دیگری از تحلیل پیش روی ما گشوده شده است. حضور تصاویر در وب سایت ها و روزنامه های الکترونیکی علاقه مردم را به جستجوی اخبار بیشتر کرده است.

انتخابات در هر کشور یکی از مراسمی است که حضور رسانه ها در آن بسیار پررنگ می شود. در چهل و چهارمین دوره انتخابات ریاست جمهوری آمریکا حضور رسانه ها به اوج خود رسید. اقبال مختلف مردم با دسترسی به رسانه های متفاوت توانستند از اخبار مهم و مسایل حاشیه ای انتخابات اطلاع کسب کرده و به تصمیمات خود جهت دهند.

حضور انواع گوناگون تصاویر از جمله فیلم های زنده، عکس و کاریکاتور توانست مسایل مهم را برجسته نماید. در بین انواع گوناگون تصاویر کاریکاتور به علت دارا بودن جنبه طنز و انتقادی، توانست نقش مهمی در برجسته کردن برنامه ها و شخصیت کاندیدا داشته باشد.

از آنجا که این انتخابات اولین و یکی از جنجالی ترین انتخابات در عصر حاضر بوده و حضور کاریکاتور به طور چشمگیر در سایت ها دیده شده است سعی خواهیم کرد با الگو برداری از شیوه قرارگرفتن کاریکاتورها در وب سایتهای مختلف و تحلیل محتوی عناصر سازنده کاریکاتور، سناریوهای مستتر در آن را بررسی نموده و الگوی مناسبی را جهت انتخابات ارائه دهیم.

مبانی نظری

الف - نظریه های مرتبط با زبان و نشانه ها

۱- نظریه نشانه شناسی پیرس^۱:

نخستین نظریه جدید نشانه ها را فیلسوف و منطق دان سده نوزدهم، چارلز ساندرز پیرس، بنیانگذار علم نشانه شناسی بیان کرد. پیرس نشانه شناسی را رابطه بین یک نشانه، شیء و معنی تعریف کرد. نشانه بیانگر یک شیء یا مصداق آن در ذهن خواننده است. پیرس بازنمایی یک شیء از طریق نشانه را تاویل نامید. (نوربخش، ۱۳۸۴، ص ۱۶۳)

۲- نظریه موریس^۲ درباره نشانه، رفتار و تعامل:

چارلز موریس فیلسوف مشهوری است که چندین سال درباره نشانه ها و ارزش آنها تحقیق کرد. برای او نشانه، محرکی است که سبب آمادگی برای پاسخ گویی می شود. او در واژگان متأثر از زبان، مفسر را موجود دریافت کننده، محرک را نشانه، مصداق را نوعی حالت ذهنی برای پاسخ گویی به شیوه ای خاص، مدلول را آنچه نشانه های موجود را قادر به پاسخ

^۱- Charles Sanders Peirce (۱۸۳۹-۱۹۱۴)

^۲-Morris

گویی مناسب می‌کند و معنی و مفهوم را شرایط مناسب برای پاسخ‌گویی تعریف می‌کند. (نوربخش، ۱۳۸۴، ص ۱۶۵)

۳ نظریه گفتمان سازی

نظریه گفتمان به بررسی نقش اعمال و عقاید اجتماعی معنادار در زندگی سیاسی می‌پردازد. این نظریه روشی را که نظام‌های معنایی (گفتمان‌ها) در آن طرز آگاهی یافتن مردم از نقش‌هایشان در جامعه را شکل می‌دهند بررسی می‌کند و به تجزیه و تحلیل شیوه تأثیرگذاری این نظام‌های معنایی یا گفتمان‌ها بر فعالیت‌های سیاسی می‌پردازد. گفتمان‌ها را نباید ایدئولوژی، به مفهوم سنتی و محدود آن (یعنی مجموعه عقایدی که به وسیله آن عاملان اجتماعی، اعمال اجتماعی سازمان یافته‌شان را توجیه و تشریح می‌کنند) پنداشت. مفهوم گفتمان در برگیرنده همه انواع اعمال سیاسی و اجتماعی است. (سلطانی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲)

دیدگاه سوسور ۳

این نظریه با الهام از زیان‌شناسی سوسور بر اهمیت زبان در بازنمایی و بازسازی جهان اجتماعی تأکید می‌کند و بر این نکته تأکید دارد که دسترسی به واقعیات تنها از طریق زبان میسر می‌باشد. نکته مهم در اینجا این می‌باشد که نظریه گفتمان وجود واقعیت را نفی نمی‌کند اما معتقد است که پدیده‌ها تنها از طریق گفتمان معنا می‌یابند.

دیدگاه لاکلا ۴ و موف ۵

مفهوم گفتمان و نظریه معنایی همراه آن در نزد لاکلا و موف وامدار سنت زبان‌شناسی ساختگرایی سوسور است. از نظر سوسور نشانه‌ها معنای خود را از طریق رابطه میان نشانه‌ها در درون یک نظام زبانی بدست می‌آورند. نظریه گفتمانی لاکلا و موف نیز با استعانت از ایده فوق، از همه امور اجتماعی از جمله سیاست، برداشتی گفتمانی ارائه می‌دهد (برخلاف نظریه گفتمان فرکلان). از دیدگاه این نظریه، سیاست و امور اجتماعی را می‌توان به مثابه ساخت‌هایی گفتمانی فهم کرد و از این جهت آن‌ها معتقد هستند که سیاست مانند هر عمل و پدیده دیگری نیازمند گفتمانی شدن است تا قابل فهم و معنادار گردد. این بدان معناست که فعالیت‌ها و پدیده‌های سیاسی وقتی قابل فهم می‌شوند که در کنار مجموعه‌ای از عوامل دیگر در قالب گفتمانی خاص قرار گیرند. پس هیچ امر سیاسی به خودی خود دارای هویت نیست. به این ترتیب این برداشت از گفتمان به نوبه خود با مساله هویت ارتباط می‌یابد. هوارث نیز به چنین نتیجه‌ای از تعالیم لاکلا و موف رسیده است (هوارث، ۱۳۷۷، ص ۱۶۲)

^۳-Saussure

^۴- Laclau

^۵- Mouffe

۴ نظریه بازنمایی

بازنمایی تولید معنا از طریق چارچوب های مفهومی و گفتمانی است. به این معنی که معنی از طریق نشانه ها، به ویژه زبان تولید می شود. استوارت هال^۶ می گوید: هیچ چیز معنا داری خارج از گفتمان وجود ندارد؛ و مطالعات رسانه ای وظیفه اش سنجش شکاف میان واقعیت و بازنمایی نیست بلکه تلاش برای شناخت این نکته است که معانی به چه نحوی از طریق رویه ها و صورت بندی های گفتمانی تولید می شود. (Calvert & Levis, ۲۰۰۲, p2۰۰)

در این مقاله سعی شده است صورت بندی های گفتمانی رایج در کاریکاتورها مورد بررسی قرار گرفته و این صورت بندی ها با اهداف اصلی کاندیداها مورد بررسی قرار گیرد .

کاریکاتورهایی که در پیروزی باراک اوباما نقش داشته اند را می توان در ۸ دسته زیر تقسیم بندی کرد .

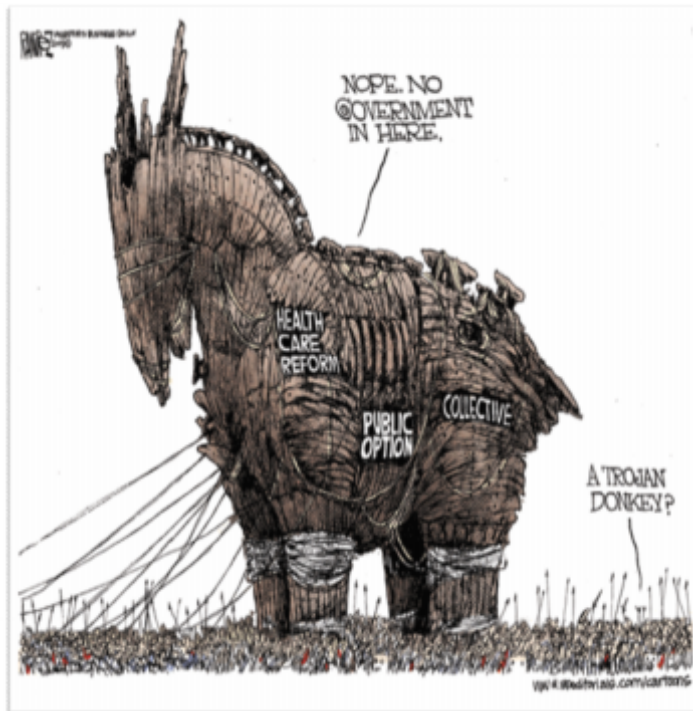
ردیف	نوع سناریومستتر در کاریکاتور	فراوانی
۱	استفاده از نماد فیلم	۲
۲	پیروزی در ورزش	۳
۳	حمایت افراد و سازمانهای شاخص در جهان	۳
۴	حمایت حزب دموکرات	۴
۵	حمایت همسر	۵
۶	حمایت طبیعت	۱
۷	حمایت مجسمه معروف امریکا	۲
۸	حمایت مردم	۱۱
جمع کل	۳۱	

^۶-Stuart Hall

در بررسی کاریکاتورها تعداد ۳۱ کاریکاتور در حمایت از باراک اوباما به عنوان نمونه انتخاب شده اند.

۱ - استفاده از نماد فیلم

فیلم در فرهنگ یک کشور یادآور خاطرات زیادی برای مردم است. در بسیاری از نمادهای تبلیغاتی از فیلم های مختلف به عنوان یادآوری عناصر فیلم استفاده می‌شود. در زیر کاریکاتور اسب تروا تحلیل می شود.

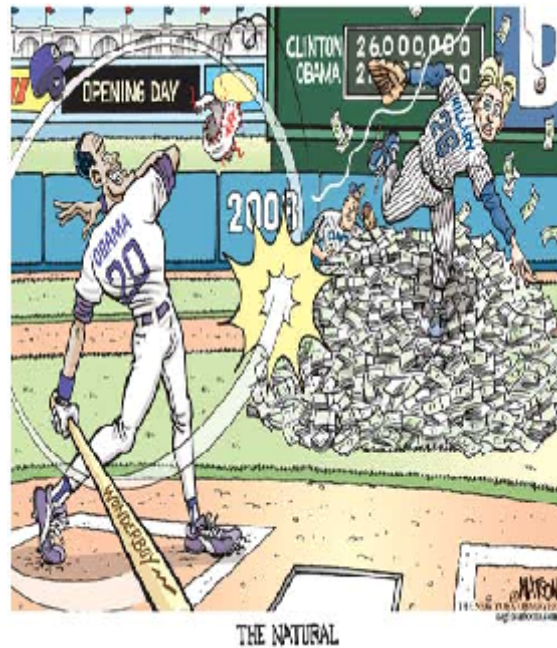

Ted Kennedy Corpse Watch III: Obama dissembles, Proggies assemble	نام کاریکاتور
رنگی	نوع تصویر
http://www.manlyrash.com/blog/the-trojan-donkey	لینک
جمهوری خواه	نوع حزب
مردم به وسیله بندهای بسیار زیادی در حال کشیدن اسب تروا هستند. اسب تروا (اسب تروا یا اسب تراوا یا اسب تروی) داستانی از جنگ تروا است. رویدادهای این داستان از عصر برنز پس از ایلیاد هومر و پیش از ادیسه هومر گرفته شده است. یونانی ها با بهره از حيله جنگی توانستند به شهر تروا داخل شوند و به رویارویی پایان دهند. پس از محاصره ۱۰ بی ثمر تروا، یونانی‌ها پیکره‌ای عظیم از اسب ساختند تا مردانی منتخب را درونش پنهان	توصیف کاریکاتور

<p>کنند. یونانی‌ها این طور وانمود کردند که آنجا را ترک کردند و تروجان‌ها اسب را به عنوان نشان پیروزی به داخل شهر بردند. آن شب نیروهای یونانی از اسب خارج شدند و دروازه‌های شهر را برای باقی ارتش یونانی که در تاریکی شب بازگشته بودند، گشودند. ارتش یونانی با ورود و تخریب شهر تروا، با پیروزی قاطع به جنگ پایان داد. کاهن لاتوکونون این طرح را حدس زده بود و به تروجان‌ها هشدار داده بود اما ایزد پوزئیدون باعث اختناق و سکوت او شد. این ادعادر عبارت مشهور ویرژیل که «من از یونانی‌ها حتی اگر هدیه بیاورند هم می‌ترسم» آمده است. کاساندرا (دختر پریاموس شاه)، پیشگوی تروا هم اصرار کرد که اسب باعث سقوط شهر و خانواده‌ی شاهی خواهد شد، اما او نیز نادیده گرفته شد، و در نهایت شکست در جنگ گریبان‌گیر آنها شد. امروزه «اسب تروا» یا «اسب تروا» یا «اسب تروجان» به اصطلاحی برای توضیح هر ترفندی که باعث شود هدفی، دشمنی را به استحکامات یا محلی حفاظت‌شده دعوت کند، گفته می‌شود.</p>	
<p>اسب چوبی تروا، مردم ، سرنیزه ، بند هایی که به اسب متصل است.</p>	<p>عناصر موجود</p>
<p>اسب تروا؛ مثبت</p>	<p>نقش شخصیت</p>
<p>اسب تروا؛ ابزار پیروزی بند های متصل به اسب تروا؛ حمایت از طرف حامیان حزب دموکرات مردم : حمایت عمومی حزب دموکرات سرنیزه در دست مردم : قدرت</p>	<p>نمادها</p>
<p>NOPE, NO GOVERNMENT IN HERE: باوجود اینکه کلمات کلیدی مورد استفاده اوباما در سخنرانی های وی ، همچون بهسازی سلامت اجتماعی ، آزادی عمومی بر روی بدنه اسب تروا حک شده است ، جمله بالای کاریکاتور نشان دهنده عدم حضور دولت و پشتیبانی دولت است. این کاریکاتور به نوعی از صنعت تضاد تصویر و کلام استفاده کرده است . A TROJAN DONKEY? حزب دموکرات اسب تروا را که نماد پیروزی است به منزله نماد حزب خود "خر" فرض کرده است. کاریکاتوریست از صنعت شبیه سازی در کاریکاتور برای بیان ایده خود استفاده کرده است</p>	<p>ارتباطات کلامی</p>
<p>سخنان جذاب اوباما در زمینه های بهسازی سلامت اجتماعی ، آزادی عمومی به منزله اسب تروا برای فتح کاخ سفید قلمداد شده است.</p>	<p>پیام متن</p>

۲- پیروزی در ورزش

پیروزی عنصری است که همواره رقبای انتخاباتی به دنبال آن هستند. استفاده از نمادهای مختلف ورزشی می‌تواند نقش موثری در نشان دادن این پیروزی داشته باشد. در بین ورزشهای مختلف تعدادی از ورزشها برای مردم عمومیت بیشتری دارند. کاریکاتوریست ها همواره از نمادهای مختلف ورزشی برای نشان دادن پیروزی افراد استفاده می‌کنند. استفاده از نمادهای سه ورزش دومیدانی به عنوان مادر ورزشها، بیس بال و سوارکاری از جمله نمادهایی بود که باراک اوباما به نحوی در آن پیروز میدان نشان داده شده بود

Base ball		نام کاریکاتور
رنگی		نوع تصویر
politicalhumor.about.com/od/political cartoons		لینک
بیس بال از ورزشهای مورد علاقه مردم آمریکا است. در این مسابقه اوپاما به عنوان مردی اعجاب انگیز در حال مسابقه با هیلاری کلینتون است. تعداد امتیاز هیلاری ۲۶۰۰۰۰۰۰ است و امتیاز اوپاما مشخص نیست. اما او خوشحال به نظر می رسد و هیلاری ناراحت است.		توصیف کاریکاتور
باراک اوپاما، هیلاری کلینتون، بیل کلینتون		عناصر و شخصیتها
WONDERBOY: قدرت اوپاما پول زیر پای هیلاری: حمایت همسر کلاه در هوا: خوشحالی		نماد
نماد موفقیت	اوپاما	حرکات بدنی
نماد شکست	کلینتون	
نماد شادی	اوپاما	حالات چهره ای
نماد ترس	کلینتون	
هیلاری علیرغم کمک های مالی فراوان و پشتیبانی همسرش بیل کلینتون در برابر اوپاما توفیق زیادی به دست نمی آورد.		پیام متن

۴ حمایت افراد و سازمانهای شاخص در جهان

کاریکاتوریست ها همواره سعی می کنند با استفاده از چهره های خاص و معتبر در جهان از شخص مورد نظر خود حمایت کنند. در بررسی کاریکاتورهای افراد و سازمان های شاخص جهان تصویر فرانک مارشال دیویس (روزنامه نگار ، شاعر و عضو حزب کمونیست ایالات متحده)، خالدالمنصور (حقوقدان سیاهپوست مسلمان)، آنتونی رسکو (سرمایه دار متولد سوریه) و بیل آبرز (استاد دانشگاه و بمب گذار پنتاگون) دیده می شود .

در تصویر دیگر شاهد کمک جوزف بایدن برای رسیدن اواما به کاخ سفید هستیم. از قاره اروپا تنها تصویر سارکوزی و گوردون براون، رئیس جمهور فرانسه و نخست وزیر بریتانیا دیده می شود که آنان دیدگاه های متناقضی درباره باراک اواما دارند. بسیاری از افراد با دیدن این تصاویر اطمینان قلبی خاصی را در خود نسبت به کاندیدای مورد نظر جلب می کنند.

THE MEN BEHIND OBAMA		نام کاریکاتور
رنگی		نوع تصویر
toryardvaark.wordpress.com		لینک
در این کاریکاتور صحنه گردانان پشت پرده انتخاب باراک اواما که عبارتند از فرانک مارشال دیویس ، روزنامه نگار ، شاعر و عضو حزب کمونیست ایالات متحده ، خالدالمنصور ، حقوقدان سیاهپوست مسلمان ، آنتونی رسکو ، بساز و بفروش متولد سوریه ، و بیل آبرز ، استاد دانشگاه و بمب گذار پنتاگون دیده می شوند که به نوعی به افکار باراک اواما جهت می دهند.		توصیف کاریکاتور
باراک اواما، فرانک مارشال دیویس ، خالدالمنصور، آنتونی رسکو، بیل آبرز		عناصر و شخصیتها
عروسک خیمه شب بازی: وسیله ای جهت ابراز افکار و عقاید عروسک گردان		نماد
افکار اواما بوسیله ۴ نفر جهت داده می شود و اواما خوشحال به نظر می رسد.		پیام متن
نماد شادی	اواما	حرکات بدنی
نماد شادی	اواما	حالات چهره ای
		ارتباطات غیر کلامی

۴ - حمایت حزب دموکرات

در کاریکاتورهای ارائه شده توسط حزب دموکرات همواره شک و تردیدی مبنی بر انتخاب باراک اوباما به عنوان رییس جمهور آینده وجود دارد.

نام کاریکاتور	picture
نوع تصویر	سیاه و سفید
لینک	http://a.schild.blogspot.com/۲۰۰۸/۰۲/mrs-obama-you-should-be-proud-to-be.html
رسانه / نوع حزب	وبلاگ
توصیف کاریکاتور	دو نماینده از حزب دمکرات در حال برگزیدن نامزد خود هستند. گویی نامزد حزب دموکرات قبلا توسط فرد دیگری برگزیده شده و عکس آن بر روی سه پایه قرار گرفته است.
عناصر و شخصیتها	باراک اوباما ، خر، قاب عکس، سه پایه
نماد	قاب عکس: برگزیدن خر: نماد حزب دموکرات سه پایه: محل استقرار اشیاء موقتی
پیام متن	انتخاب حزب دموکرات با تردید است چون تصویر باراک اوباما بر روی سه پایه قرار دارد.

۵ - نقش همسر

هر بار که میشل اوباما به عنوان بانوی اول ظاهر می شود، ترکیب موفقیت او در کار و زندگی خانوادگی، تصاویر کلیشه‌ای رسانه‌ها را از زنان سیاهپوست در آمریکا به چالش می‌کشد.

میشل اوباما، به عنوان نخستین زن سیاهپوست که بانوی اول ایالات متحده شده است، کلیشه هایی را که از نسل ها پیش درباره زنان سیاهپوست و مادران شاغل وجود داشته در هم می شکند. وجود یک زن آفریقایی تبار در چنین سمتی، زنان سیاهپوست را به عنوان زنان آمریکایی تکامل یافته، و مهمتر از همه به عنوان بانوان، به جلوی صحنه می آورد. با این کار زنانگی، انسانیت و رفتار زنانه آنان را ارج می نهد. میشل اوباما، فارغ التحصیل دانشگاه پرینستون و دانشکده حقوق هاروارد، به عنوان وکیل متخصص در کار شرکت های بزرگ و مدیر اجرایی در مرکز پزشکی دانشگاه شیکاگو مسیر حرفه ای موفق را پیموده است. این زن حرفه ای ورزشده با یک ازدواج

تاریخ داغ ننگ نهادن بر زنان سیاهپوست در آمریکا از زمان برده داری، که خانواده های سیاهپوست را از هم گسست و به مردان برده دار سفیدپوست اجازه بد رفتاری و تجاوز به حقوق زنان سیاهپوست را داد، سرچشمه می گیرد. پس از اینکه جنگ داخلی آمریکا به برده داری پایان داد، زنان سیاهپوست به عنوان بخشی از نیروی کار برای باز سازی اقتصاد ایالات جنوبی به شمار آمدند. (<http://www.america.gov/st/diversity>) در زیر یکی از کاریکاتورهای نمونه مورد تحلیل قرار می گیرد.

prez	نام کاریکاتور
------	---------------

سیاه و سفید			نوع تصویر
politicalgraffiti.wordpress.com/۲۰۰۸/۰۴			لینک
همسر اواما بی توجهی او را به امور مربوط به ایران، افغانستان، مراقبت بهداشتی، بدهی ها ... به او اشاره می‌کند و می‌گوید تو هنوز در حال سیگار کشیدن هستی.			توصیف کاریکاتور
باراک اواما، میشل اواما، درخت کاج، برف، سطل زباله، سیگار			عناصر و شخصیتها
سیگار: گذراندن وقت Prez: عبارت مصطلح برای کلمه president است. درخت کاج و برف: زمستان سطل زباله: محل نگهداری وسایل زاید			نماد
ترس و خجالت قدرت	بدن خمیده دست به کمر	باراک اواما میشل اواما	حرکات بدنی
	ترس و خجالت عصبانیت	باراک اواما میشل اواما	حالات چهره ای
بی توجهی اواما به امور را می‌رساند.			پیام متن

۶ - حمایت طبیعت

طبیعت همواره به عنوان سمبلی از قدرت در تصاویر بیان می‌شود و افرادی را که در تصاویر طبیعت حمایت می‌کند از نوعی پاکی و خلوص برخوردار هستند. تنها در یک مورد باراک اواما بر روی ساحل راه می‌رود که این مورد در حالت طبیعی امکان پذیر نیست. او با بیان این جمله که من در حال امتحان کردن مسابقه انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۰۸ هستم لبخند بر لب دارد و این کار را کاری بسیار ساده می‌داند. او با اطمینان قلبی از امواج آب می‌گذرد و وارد کاخ سفید می‌شود.

Presidential race		نام کاریکاتور
سیاه و سفید		نوع تصویر
www.jbhe.com/latest/index۰۱۱۱۰۷.html		لینک
اوباما با اطمینان کامل و بدون هیچگونه اضطراب ، حتی با لبخند از روی امواج دریا می گذرد و بیان می کند که در حال سنجش شرایط انتخابات است. کاری که در حالت عادی غیر ممکن است.		توصیف کاریکاتور
باراک اوباما، دریا، خورشید		عناصر و شخصیتها
خورشید: روشنایی دریا: عمق کار		نماد
نماد شادی و رضایت	لبخند	اوباما
حالات چهره ای		ارتباطات غیر کلامی
Testing the water: اوضاع را سنجیدن		ارتباطات کلامی
باراک اوباما نسبت به انتخابات آسوده خاطر است .		پیام متن

۷- استفاده از مجسمه معروف امریکا

همواره بنای یادبودی از قهرمانان یک کشور ساخته می شود . این تندیس ها در طنز تصویری نقش بسیار مهمی را ایفا می کنند . در زیر کاریکاتور آبراهام لینکن به عنوان یکی از مجسمه های آمریکا مورد تحلیل قرار می گیرد.

abraham-lincol	نام کاریکاتور
رنگی	نوع تصویر
http://en.wordpress.com/tag/abraham-lincoln	لینک
ابراهام لینکلن از صندلی خود بلند شده است و به دور دست می‌نگرد. مردم با دست اوپاما را نشان می‌دهند و به یکدیگر می‌گویند او آنجاست. ابراهام لینکلن شانزدهمین رئیس جمهور آمریکا بوده است که از سال ۱۸۶۱ تا سال ۱۸۶۵ ریاست جمهوری آمریکا را بر عهده داشت. یادبود لینکلن ۷۰ از بناهای مشهور شهر واشنگتن دی سی در آمریکا است. هدف از ساخت این بنا بزرگداشت ابراهام لینکلن بوده است. این بنای مرمری در محوطه‌ای در مرکز شهر و در کرانه شرقی رودخانه پوتوماک قرار دارد این بنا که در ۱۹۲۲ میلادی افتتاح گردید به سبک معماری دوریک یونان طراحی گردیده است.	توصیف کاریکاتور
ابراهام لینکلن، مردم، پرچم آمریکا	عناصر موجود
مجسمه ابراهام لینکلن: مبارزه با برده داری مردم: حمایت	نماد
حالت چهره ای تعجب	ارتباطات غیر کلامی
اشتیاق و هیجان ابراهام لینکلن را از حضور باراک اوپاما در شهر نشان می‌دهد.	پیام متن

A حمایت مردم

حمایت مردم از یک فرد و ارایه تصویر آن در نشریات می‌تواند پشتوانه بسیار خوبی برای حمایت از او محسوب شود. فردی که به واسطه مردم انتخاب شود درسایر امور نیز از حمایت‌های مردم برخوردار است.

دربارگی از کاریکاتورها مردم مستقیماً از باراک اوپاما حمایت می‌کنند. در یک کاریکاتور نشان داده می‌شود که مردم به امید دریافت مالیات بیشتر از طبقه مرفه جامعه به او رای می‌دهند. در بیشتر کاریکاتورها گروه‌های سنی مختلف حمایت خود را نشان می‌دهند.

Lincoln Memorial ۶

نام کاریکاتور	Idol
نوع تصویر	سیاه و سفید
لینک	blog.game-resources.com/categories/۲-Stuff
توصیف کاریکاتور	نشانگر حمایت اقشار ، ملیت ها و پیروان ادیان گوناگون از اوباما است. در این تصویر مردم به زبانهای مختلف موافقت خود را اعلام می کنند. EXACTAMENTE.YEP, AMEN, DITO, NE TOO, SI, TOTALLY, AGREED
عناصر موجود	مردم، بیت
پیام متن	اقشار مختلف مردم از اوباما حمایت می کنند

بحث و نتیجه گیری

کاریکاتور هنری بسیار ظریف و حساس است. از آنجا که کاریکاتورها در مراحل اولیه جنبش های نوین اجتماعی مطرح می شوند، باید در ترسیم آن بسیار دقت کرد. در بررسی کاریکاتورهای انتخاباتی چهل و چهارمین دوره ریاست جمهوری آمریکا نکات زیر در استخراج کاریکاتورها بسیار مثبت بود و رعایت آن از جمله مواردی بود که پیروزی باراک اوباما را حتمی می کرد.

قابل فهم بودن

با توجه به آنکه کاریکاتورها برای توده مردم مطرح می شود، باید برای آنان قابل فهم باشد.

ریشه داشتن در سوابق تاریخی کشور

اگر عامل همبستگی ملی را مجموعه ای از عناصر همچون مذهب، زبان، قومیت و سوابق تاریخی بدانیم، شعارها باید متکی به نوعی سابقه ملی باشد.

جذابیت و سادگی

کاریکاتور باید از جذابیت کافی برخوردار باشد. اگر کاریکاتور نتواند افراد را در لحظه اول جذب کند به نوعی نتوانسته است با مخاطب ارتباط برقرار کند.

زبان دو پهلو کاریکاتور

کاریکاتور به علت داشتن دو وجه طنز و انتقادی همواره مورد توجه تمامی اقشار مردم بوده است. افراد مختلف با سطوح متفاوت ادراکی، از کاریکاتور دیدگاه خود را برداشت می کنند.

تلطیف فضای ارتباطی بین گروه هایی که از یکدیگر فاصله دارند

الف) مقامات رسمی و مردم

کاریکاتور به علت ایجاد کردن فضای طنز می تواند فاصله بین مردم و مقامات رسمی را کم کند. زمانی که چهره یک سیاستمدار به صورت طنز کشیده می شود رسمیت فضای ارتباطی تا حدی شکسته می شود و مردم احساس نزدیکی با مقامات می کنند.

ب) مقامات مذهبی و مردم

همواره فاصله ارتباطی بین مردم و اقشار مذهبی زیاد بوده است. کاریکاتور به علت ایجاد کردن فضای طنز می تواند فاصله بین مردم و مقامات رسمی را کم کند. زمانی که چهره یک سیاستمدار به صورت طنز کشیده می شود رسمیت فضای ارتباطی تا حدی شکسته می شود و مردم احساس نزدیکی با مقامات می کنند.

جایگزین مناسب برای مواقعی که فیلم و عکس اجازه انتشار ندارد

در برخی از جریان‌های سیاسی و اجتماعی به علت سیاست‌های خاص کشور اخبار و رویدادهای مربوط به آن اجازه انتشار نمی یابد و فیلم و عکس هم نمی تواند منتشر شود. در اینجا کاریکاتور به علت طنز بودن می تواند راحت تر حضور یافته و وجه تیره مسئله را روشن کند.

کاریکاتور به عنوان سوپاپ اطمینان

الف) تخلیه احساسات هنرمندان

در هنگام بروز مسائل حساس و بحران‌های سیاسی همواره هنرمندان به شیوه خود وارد عرصه مبارزه می شوند. انتشار کاریکاتور می تواند باعث تخلیه احساسات هنرمندان شود.

ب) تخلیه احساسات مردم

در مواقعی که برخی از رویدادها نمی توانند به صورت خبر منتشر شوند. از سوی مقامات اجازه انتشار برخی کاریکاتورها داده می شود و این کاریکاتورها می توانند فضایی برای تخلیه احساسات مردم باشند.

بازنمایی پیشینه احزاب

در زمان انتخابات پیشینه مثبت و منفی احزاب را می توان از طریق کاریکاتور به تصویر کشید.

بازنمایی چالش‌های روبروی احزاب

در زمان انتخابات برنامه‌ها و طرح‌های احزاب می تواند از طریق کاریکاتور منتشر شود.

استفاده از نمادهای فرهنگی

در زمان انتخابات کاریکاتورست‌ها سعی می کنند تا نمادهای فرهنگی کشور را همچون مجسمه‌ها و فیلم‌های گوناگون به نحوی نشان دهند که گویی از کاندیدای مربوطه حمایت می کند.

کلیشه سازی

در زمان انتخابات کلمات خاصی از سوی کاندیدا مرتباً تکرار می شود. این کلمات رور زمان به کلیشه تبدیل می شود و از سوی طرفداران حزب تکرار می شود.

منابع

- استیفن ایتل جان، نظریه های ارتباطات، ترجمه نوربخش، سید مرتضی و میرحسینی، سید اکبر، انتشارات جنگل، ۱۳۸۴.
- سلطانی، علی اصغر، نظریه گفتمان، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲.
- شعیری، حمیدرضا، روزنامه ایران، ۸۸/۳/۲۶.
- ویلیامز، کوین. درک تئوری رسانه ها، ترجمه رحیم قاسمیان، تهران: نشر ساقی، ۱۳۸۶.

Books:

۱. Calvert &Levis (eds), Television Studies: the key concepts Routledge, ۲۰۰۲.
  ۲. Devereux, Eion. understanding the Media, London: sage, ۲۰۰۳
  ۳. Hall, Stuart. "the Work representation", in Stuart Hall (ed), Representation: Cultural Representation and signifying practices London: sage, ۲۰۰۳
  ۴. langer, Susanne. Philosophy in a new Key(Cambridge, Mass:HarvardUniversity Press, ۱۹۹۲)
  ۵. Hall. Stuart. "Signification, Representation, Ideology: Althusser and the Post Structuralist Debates", in Robert K, Avery & David Eason (eds), Critical Perspectives on Media and Society, London: The Guilford Press ۱۹۹۱
- Sites
- <http://tofighiyan.parsiblog.com/۴۱۵۰۳۹.htm> ۱
- <http://www.hccmr.com/news-۴۳۲.aspx> - ۲
- http://www.aftab.ir/articles/art_culture/art/C۵c۱۲۴۳۶۶۱۴۳۵_caricature_p۱.php ۳
- <http://www.hccmr.com/news-۴۹۹.aspx> ۴
- <http://www.america.gov/st/diversity> ۵
- [Persian/۲۰۰۹/February/۲۰۰۹۰۲۱۳۱۱۵۲۴۵BErehelleK۰.۳۹۲۵۵۹۲.html](http://forum.persiantools.com/t۸۲۸۶۱.htm) ۶
- <http://forum.persiantools.com/t۸۲۸۶۱.htm> ۷
- <http://forum.persiantools.com/t۸۲۸۶۱.html> A